

gull-munnr. Mera sällan användas de enkla orden såsom här på Vg 77 som självständiga dopnamn. *Oga* är icke tidigare känt som sådant, men väl som binamn, såväl enkelt som sammansatt, i fvn. källor samt som första led i några ortnamn. Ett annat dylikt namn bär den kände uppländske runristaren *Fotr*. Huruvida *Oga* här åsyftar man eller kvinna, kan ej avgöras. *Asbiorn* är vanligt namn över hela det fornnordiska området, jfr Sm 45.

Eggby sn.

På en sten i Eggby sn, ägnad minnet av komminister J. F. Odhelius (1805–1874), vilken sten rests på en liten ö i sjön Emten, finns en slinga med sentida runor: **: hiir : mun : stanta : stin at merki :**

199. Norra Lundby sn, kyrkan. Nu på kyrkogården.

Litteratur: S. B. F. Jansson, besiktningsrapport ²⁰/₆ 1956, undersökningsrapport ²⁵/₉ 1956, båda i ATA; Kyrkorådsprotokoll ²⁶/₆ 1956 (utdrag i ATA).

Runstenen står sedan 1956 rest intill Norra Lundby kyrkas södra tornmur, 3 m. Ö om tornets sydvästra hörn.

Först 1956 kom genom ett meddelande från fil. dr H. Wideen till Riksantikvarieämbetets kännedom, att runtecken kunde urskiljas på en i markytan under tornets sydvästra hörn belägen stödjesten. Endast

Fig. 115. Vg 199. N. Lundby sn, kyrkan. Efter foto av O. Eriksson 1956.

Fig. 116. Vg 199. Norra Lundby sn, kyrkan. Efter foto av O. Eriksson 1956.

en obetydlig del av stenens högra kant, omkr. 12 cm., stack här utanför tornmuren. Uppgiften bekräftades vid S. B. F. Janssons första besiktning, och på Riksantikvarieämbetets föranstaltande framtogs stenen.

Det visade sig, att runstens topp, på vilken en avsevärd del av inskriften har stått, hade slagits av och gått förlorad, samt att stenen bestod av en stor och tre smärre delar. Av de tre lösa delarna buro två ristning; den tredje tillhörde den oristade rotändan. Ristningsytan, som delvis var täckt av gammalt bruk, rengjordes. Runstenen restes därefter på sin nuvarande plats, varvid de lösa delarna fästes med stenkitt och dubbar. Nedanstående beskrivning av stenen och dess inskrift grundar sig på S. B. F. Janssons granskning.

Rödgrå granit. Höjd över markytan 1,73 m. (total höjd 2,20 m.), bredd 1,28 m. Ristningsytan är på grund av vittring ganska ojäm. Ristningen är, särskilt i stenens högra kant samt nedtill på mittbandet, synnerligen grund och svåräst. Här har ristningsytan delvis flagrat bort. Det är, på grund av att toppen saknas, svårt att avgöra, i vilken ordning inskriften skall läsas.

Inskrift:

(i den yttre runslingan, med början från höger:) ... - uisk : h - - - n : sūṇa : liki : kuisk : hialms :

5 10 15 20 25

kuna : halt . . .

30

35

(i den böjda slingan mitt på stenen:) - iḥ : k - -

40

(i det lodräta bandet:) k - - : urp : bar :

45

50

Till läsningen: Om man börjar läsningen upptill i stenens nuvarande högra kant, ser man först en tydlig linje, liknande bistaven i **k**. Nedanför denna går mot nedre ramlinjen en grund, något böjd skåra, som möjligen är rester av en huggen linje. Runföljden 2–5 **uisk** är säker. Sk efter 5 **k** består av två punkter (:); av samma typ äro inskriftens samtliga sk. 6 **h** är grund men säker. Av r. 7 återstår en svag, delvis bortvittrad hst; det förefaller snarast som om runan har varit **i**. I r. 8 är hst tydlig. T.h. därom finnas svaga spår av ristning; runan har sannolikt varit **r**. Av r. 9 skönjes övre hälften av hst. Möjligen kan man tycka sig se ett svagt spår av en **a**-bst i den flagring, som eljest har förstört runan. 10 **n** och 11 **s** äro jämförelsevis tydliga. R. 12 är mycket svag; av ristningsspåren att döma har runan varit **u**. Av r. 13 återstår endast nedre hälften; runan förefaller att ha varit **n**. 14 **a** är jämförelsevis tydlig. Runföljden 15–33 **liki : kuisk : hialms : kuna** är väl bevarad. 34 **h** har förlorat hst ovan bistavarna. 35 **a** och 36 **l** äro tydliga. 37 **t** har förlorat övre delen, då stenen slogs av. Av vänstra bst återstår endast yttersta spetsen. Av r. 38 återstår endast ett obetydligt stycke av hst vid övre ramlinjen. Mellan r. 38 och 39 **i** finnas några utvittrade fördjupningar, som möjligen utgöra huggningsspår. 39 **i** har förlorat ett stycke nedtill. 40 **p** är djup och tydlig. 41 **k** är ej stungen. R. 42 har tydlig hst. Tvärs över hst:s mitt finnes i en flagring en grund skåra, som möjligen är rester efter en **a**-bst. Av r. 43 återstår endast, alldeles i kantbrottet, en hst. Av det lodräta bandets runor äro flera nästan helt utplånade genom vittring. 44 **k** är grund och något osäker. Av r. 45 återstå delar av hst och ytterligt svaga spår av en **u**-bst. Därefter följer nedre hälften av en hst (r. 46). Vid övre ramlinjen är ytan ojämn genom vitt-ring. I sk efter r. 46 är undre punkten djup och tydlig; den övre är grundare. R. 47 är skadad upptill och nedtill; den förefaller att ha varit **u**. I r. 48 är hst tydlig; t.h. om denna finnes en vinkelböjd linje, som förefaller att vara de övre två lederna i en **r**-bst. 49 **p** är tydlig, liksom det följande sk. 50 **b** och 51 **a** äro säkra. Utanför ramlinjerna står en tydlig **r**-runa (52), följd av sk. Nedanför denna runa finnas numera inga säkra spår av ristning.

Någon tolkning av den skadade inskriften har ännu icke kunnat framläggas.

Norra Vings sn, prästgården.

I N. Vings prästgårds trädgård finns ett stort stenbord med en runslinga av samma form som på Vg 78 in-huggen på skivan. Stenhällen har som inskriften meddelar (**karl : stolbi : lakpi : stin : pasi :**) till upphovsman Carl Stolpe, hovpredikant och kyrkoherde, död 1903. Se vidare R. Odencrants i *Svensk hembygdstidning* 1933, nr 5, samt foto 51361 i VFA.

78. Stenums sn, Stenums gata.

Litteratur: B 995, L 1345. J. Peringskiöld, Monumenta 9, bl. 30; Fornminnesinventering 1930 (negativ, ATA).

Avbildningar: E. Brenner, bläckteckning 1670 (i F 1 4 c, s. 63), träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 995).

Runstenen är nu förkommen. Den fanns enligt påskrift på träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* i »Stenums gata i Walla härad» (B 995: »Stenums Sockn. På gatan»; L 1345: »Stenums gata»).

Beträffande stenens material och utseende lämnar Brenner upplysningen: »Skarp grååhäll.» Höjd, beräknad efter bilden i *Bautil*, c:a 2 m., bredd c:a 1 m.

Inskrift (enligt Brenners teckning):

ulfr : rispi : stin : pina : aftir puri : brupur sin

5 10 15 20 25 30 35

Ulfr resti sten þenna æftir Pori, broður sinn.

»Ulv reste denna sten efter Tore, sin broder.»